

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR JÄRLE BYALAG 2014

Tänk att man aldrig upphör att förvånas! Jag har tappat räkningen på hur många verksamhetsberättelser jag skrivit och varje gång förundras jag över hur mycket som händer. När jag börjar så tänker jag att det är väl caféet, marknaden och hantverksmagasinet. Men ju mer jag letar desto mer hittar jag. Ett par höjdare för i år var renoveringen av lekplatsen, med ny lekstuga. Den stora röjardagen på våren, då man gick man ur huse för att hjälpa till. En trevlig tillställning då vi röjde såväl stationen, Järlegården och lekplatsen. Det bjöds på fika och i slutet på dagen soppa, bröd och öl, korb och läsk till de yngre. Allt gick fort och skratten var många. Höstens röj lockade färre, men allt gick snabbt och lätt ändå!

Sen var ju bakluckeloppisen och skördemarknaden två riktiga succéer. Sist men inte minst café säsongen med Anette i caféet. Vilket lyft och vilka bakverk.

Under året har vi ökat medlemsiffran från 246 till 255, inte så dramatiskt men åt rätt håll! Årsmötet avhölls traditionsenligt på Järlegården och samlade 26 vuxna och 5 barn. Efter mötet hade vi en ny styrelse som bestått av Sven Röstlund ordförande, Sigrid Rejås sekreterare, Lasse Carlsson kassör samt Kristina Andersson, Clas Victorin, Micke Dybeck och Ines Wagner som övriga styrelsemedlemmar. Johan Skyman ersättare. Styrelsen har under året haft sju styrelsemöten.

En sak som inte direkt är något som byalaget gjorde men i till stor del varit bidragande till var den officiella invigningen av Skärmarbodabergens vandringsleder av Länsstyrelsen, vilken invigdes under pompa och ståt av Marie-Louise Forsberg-Fransson. Guider visade runt i det delvis nya stignätet, det bjöds på bullar, kaffe och saft och för de kvällspigga brasmys i skönt men myggigt väder mot solnedgången. En minnestavla avtäcktes till minnet av "vår" Nisse Pettersson, som var upptäckare och uppmärksammare av området.

Organisationer som vi på olika sätt är med i är: Ervalla bygdelag, Nora bygderåd, Nora järnvägmuseum, Leader Bergslagen, Hela Sverige ska leva, Länsbygderådet Örebro län, Bygdegårdarnas riksförbund, Kilsbergsfrämjandet, Framtidsforum Ervalla. Vi är dessutom medlemmar i Örebro föreningsråd samt Barn i Bergslagen. Vi stödjer ekonomiskt SOS barnbyar.

Barn och ungdom

Någon Öppen förskola har det inte varit under året, våra små har helt enkelt blivit för stora eller är på dagis. Men den stora insatsen när det gällde barnen var den stora upprustningen av lekplatsen. Vi hade fått pengar av kommunen så vi kunde byta ut den fallfärdiga lekstugan mot en helt ny fin sådan som är målad och riktigt fint tak. En del av gungor, gungdjur har bytts ut så lekplatsen är i mycket bättre skick. Nya grindar och upprest staket. Får vi lite mer färg på rutschkana, klättermasten och något mer så är det som nytt.

Bro och skepp

En ganska vilande kommitté. Dock har vi en skeppsansvarig som ser till att vårt stolta skepp Järnan II kommit i och ur Järleån. Bron är ju tyvärr ett sorgligt kapitel med sin lutning. När det är halt är det inte roligt. Det är dock inte bedömt att det är någon rasrisk. Trots påstötningar till kommunen har vi ännu ej fått gehör för en renovering. Så vi sitter på en del pengar som vi fått men som inte räcker till. En nöt som är svår att knäcka! Vi kämpar vidare.

Byabladet

Detta är vår fantastiska källa till vad som hänt och som kommer hända, tillsammans med hemsidan. Går ut med ett värvarnummer till hela trakten och sedan som vanligt fyra mer eller mindre fullmatade nummer till medlemmarna. Fullt med reportage och påannonseringar för

kommande evenemang. Annonser från lokala företagare som verkligen går ut i närområdet. Redaktionen har under året bestått av en person och en ytterligare som stått för tryckning och distribution.

Café och turism

Ja, det blev verkligen en framgång för caféverksamheten med Anette Bredenberg vid rodret. Byalagets styrelse beslöt tidigt att anställa Anette som caféansvarig under perioden maj-augusti med avtalsenlig lön och sociala avgifter. En merkostnad för bylaget onekligen men vi satsade helt rätt för Anette har lyft verksamheten till en nivå som vi inte upplevt tidigare. Med ett nytt ständigt nybakat och spännande utbud av bullar, mjuka kakor, smörgåsar och inte minst härliga bakelser med Järlekakan som den stora vinnaren. Och allt detta har presenterats på den nya caféskylten som Anette låtit göra. Synnerligen uppskattat. Och besökarna har varit så nöjda med sitt cafébesök att många har återvänt flera gånger för att fika i trädgården som även den gjorts extra fin i sommar. Sen ska vi inte glömma de nio feriepraktikanterna som gjort bra ifrån sig (de allra flesta) och Kristina, Ingalill och i någon mån jag själv (Gösta) som varit tillfälliga caféansvariga under ett antal dagar och helger. Så kan den här modellen med professionellt ledarskap och nytänkande få fortsätta, vore det toppen.

Hantverk och marknad

Marknaden drabbades tyvärr av regn igen vilket är lite oturligt, för då blir det genast färre besökare. Men ändå kom det en hel del för att handla av hantverkare och loppis, lyssna på musik från Open House. Tack vare regnet blev det väldigt fullt i magasinet när det spelades kasperteater. Vi fick också besök av ett trolltåg från Nora med Ove Hoffner i spetsen som spelade upp en trollhistoria för barnen. Lite sämre kommers vad gäller grilltallrikar blev det, folk föredrog korb som gick åt som smör i solsken och tog slut. Istället för ponnyridning fick vi ett mycket tjustigt häst och vagn ekipage som var mycket uppskattat. Någon kaninhoppning blev det inte i år då föreningen inte fick ihop tillräckligt många tävlande. Vi hoppas på bättre tur nästa år. Vi lyckades i år lösa problemet med toaletter genom att dra dit en baja-maja, så inga problem med köer i år.

Hantverksmagasinet har som vanligt varit öppet under största delen av sommaren. Med en härlig blandning av besökande från närboende till långväga turister och en del stamgäster som återkommer år från år. Ett blandat utbud av varor, där årets vara var Peter Gustafssons nyslungade honung.

Sen ordnades ett bakluckeloppis som i det vackra augustivädret blev otroligt välbesökt. Såväl försäljare som köpare verkade mycket nöjda. Och caféet fick också sälja en hel del. Skulle förvåna om det inte blir upprepning på detta.

Hemsida

Hemsidan har kompletterats med en hel del material under året. Ett antal byablad finns nu där t.ex. Besöken på sidan är hyfsade, runt 75 besök per dag eller 27 000 per år om man ska tro statistiken. Bokningskalendern på Järlegårdssidan fungerar bra och alla som vill nyttja Järlegården kan där kolla bokningsläget. Kalendern för aktiviteter har äntligen kommit igång strax före årsskiftet, och där kan styrelsen lägga upp det som är på G i bygden. Det är förstås våra egna arrangemang, men det kan lika väl vara annat som händer i bygden. Sen finns ju också facebook gruppen "Det händer i Järle" som komplement. Det är i dagsläget 146 personer i gruppen och det är bara att anmäla intresse att vara med.

Järlegården

Våra bokare och nyckelutlämnare har varit fam Skyman, som nu tyvärr aviserar att ett byte behövs eftersom de planerar lämna byn. Annars har nog aktiviteterna sjunkit en aning upplevs

det som. Återkommande aktivitet har varit Järleyogan på måndagar medans öppna förskolan på fredagar tyvärr har fått vila under året. Men sen har det varit styrelsemöten och andra föreningsmöten, liksom musikpubbar, kasperteater och Lillåskolans sedvanliga skolstart som är andra aktiviteter som brukar återkomma. Dessutom hade Trafikverket ett fullsatt samrådsmöte inför planeringen av R50 ombyggnaden i sept.

Privatuthyrningen har dock minskat ytterligare i år jmf med i fjol. Det vore väldigt bra att öka intäkterna, för dessa täcker bara 20% av kostnaderna i nuläget.

Inga stora underhållsåtgärder har gjorts, utan vid de sedvanliga vår och höstsamlingarna har det genomförts erforderliga skötselinsatser, båda med gott deltagande från byn. Tack för det.

Omställning hållbar bygd

Vår senaste kommitté, som handlar om omställning till ett hållbart Järle, har nu hunnit bli två år gammal. Året som gått har innehållit en rad olika aktiviteter:

25 feb och 3 apr hade vi planeringskvällar för kommande Hållbara Järle-aktiviteter.

3 mars var det kurskväll i Nora "Gör din egen hårdost", en del i vårt projekt om förädling av lokal mat, med ekonomiskt stöd av Leader Bergslagen.

12 april var det tänkt att ha "beskärningskurs på fruktträd" men denna blev inställd.

13 maj var det dags för årets "frö & plantbytarträff på Kanan". Vi var 17 personer som kom till Britt och Nils-Gunnar denna trevliga kväll. Snart en tradition!

1 juni gjordes ett "Studiebesök & introduktion av permakultur" på Rikkenstorps gård i Ljusnarsbergs kommun. Mycket trevligt besök i strålande väder.

13 augusti åkte odlargänget till Karlskogas fina fjärils- & humleträdgård för att få en guidning och lära oss mer vilka växter som lockar vackra och värdefulla "vilda grannar.

27 augusti gjordes en ny "Grönsakssafari" till Rörbrakets ekogård för odlartips, trevliga samtal och inköp.

Lördag 27 september genomfördes en "Skördemarknad" vid Järle stn. Mycket uppskattat av såväl säljare som köpare. Marknaden genomfördes som en del av Framtidsveckan Örebro län. Då gavs också möjlighet för barnen att bygga fågelholkar. På plats fanns även fladdermus-holkar. En sådan ska sättas upp vid Järle station under 2015.

Den 1 okt var Lasse C och föreläste om Hållbara Järle för Ervalla företagare på Hult säteri. Dessutom har odlargruppen träffats regelbundet hela sommaren på söndagseftermiddagarna. De under fjolåret skapade odlingslådorna vid stationen har vårdats och sköts och är ett jättebra exempel på vad som kan göras tillsammans och bli en stor tillgång i stationsmiljön.

Bidrag från Landstinget vilt- och naturvårdskommitté har medfört att projektet "Vilda grannar" startats upp. En bikupa (en topplistkupa) har köpts in, där vi vill skaffa bi-invånare till våren. Ankie och Marit har deltagit i kursdagar om biodling i topplistkupa, en gammal metod där bina bygger vaxkakor efter lister, på sina egna villkor. Kupan är också mer människovänlig, eftersom allt är i arbetshöjd. Dessutom håller vi på att skapa boplatser för andra insekter och djur vid stationen, och sätter upp infoskyltar för hur man kan göra detta hemma. På hemsidan finns en del info från aktiviteterna som fortsätter för ett hållbart Järle.

Stationen

Det stora lyftet skedde denna gång inomhus. Köket begåvades med en ny serveringsbänk med bra hyllor för porslin och brickor vilket underlättade köksarbetet. Sen gav sig Anette på toaletten som blev rejält uppfräschad med skötbord och draperi. Stora gavelrummet till sist genomgick en häftig förvandling efter kritik från känd byalagsmedlem som tyckte rummet såg bedrövt ut. Och se, vad hände? Ut med stora bordet och ut med den slitna byalagshistoriken på väggarna och in med fyra kafébord som knycktes från Järlegården, tabletter och blomkrukor på borden och vi fick ett jättefint rum för våra kafégäster. Uj, va bra det blev! Ytterligare förbättringsidéer av köket har Anette lovat att komma med till årets kafésäsong.

Trädgårdsmöbleringen blev väldigt lyckad då alla vita möbler samlades på ett ställe på stora gräsmattan och försågs med filtar att sitta på. Grusytorna blev nästan ogräsbefriade efter hårt rensande och krattande och de stora rishögarna efter förra årets avverkning var borta, nästan. Inte undra på att folk trivs i vår fina utomhusmiljö.

Studie och kultur

I mars kom ett av våra "husband" till Järlegården, nämligen Sonas som glatt oss med sin medryckande irländska musik vid ett par tillfällen. Det blev lika glatt och medryckande som vanligt, det märks att de trivs och publiken lever med. Flera som är uppe och dansar och knappt någon som kan sitta still.

I maj var det så premiär för "Jazz i Järle" när Mill Street Jazz Orchestra drog loss med hederlig god jazz. Precis som när Sonas spelade var det mycket medryckande och de som var där njöt verkligen av "When the saints", St James infirmary, "All of me" och andra sköna jazzlåtar som den unga otroligt duktiga sjuannaorkestern bjöd på.

Under hösten bjöds det på trubadurafteon med den glade trubaduren Danny Norin som nästan aldrig ville sluta sjunga sina glada, kända, okända och fräcka visor. Ska man möjligen säga något utöver det roliga med musikaftnar är kanske att det kommer för lite publik. Tanken är att vi åtminstone ska gå ihop med sådana här evenemang men vid ett par tillfällen gick vi med förlust, det är tråkigt.

Tvärtom var det när barnen också fick sitt när Bröderna Bergkvists ambulerande kaspersteater gav föreställning som var mycket välbesökt med en mycket entusiastisk publik. Sedan fick man tillverka egna kasperdockor och alstren blev många. En god fika avslutade en mycket lyckad eftermiddag.

Sammanfattning

Inget jubileumsår 2014, men det hände ändå en hel del som ni förstått. Det gäller att vi fortsätter att göra Järle till en levande by, med engagemang både i smått som stort. Det vill säga från kommunens landsbygds politik, till att måla lekparken och ta till vara de tillfällen till nöjen som erbjuds i byn. Engagemang är ordet och det innebär olika för olika personer. Från att spola isbanan en gång till att organisera Järle marknad. Alla behövs på något sätt. Sitt inte bara ner och vänta på att något ska hända utan delta i vad som händer, det är det som gjort att Järle är en så livaktig by som den är!

Ett jubileum har vi i alla fall i år och det är inte vad som helst, Ervalla firar 600 år och det är vi i allra högsta grad delaktiga i.

Styrelsen Järle Byalag